

Väikelaevnik teab, et...

Käesoleva aasta 2.jaanuaril jõustus uus meresõiduohutuse seadus (MSOS) kus on päris palju uut väikelaevnikule. Siinkohal püüame anda lühiülevaate väikelaevandust otseselt puudutavatest seadusemuudatustest ja võimalusel jagada ka selgitusi.

Tekst: **Andres Kõnd**,
Veeteede Ameti väike- ja siseveelaevade osakonna juhataja kt

Esimene oluline muudatus tuleb juba väikelaeva mõistest, kus väikelaevaga võib teha ka tasu eest vabaajareise kui on täidetud selleks seadusega ettenähtud nõuded.

§2. Mõisted.

3) väikelaev - ...mõistesse lisandus: Väikelaevana käsitatakse ka 2,5–24-meetrise kogupikkusega veesõidukit, millega korraldatakse tasu eest vabaajareise või mida renditakse vabaajareisideks või sportimiseks või kasutatakse väikelaevajuhtide koolituseks või esitletakse müügi eesmärgil, kui see veesõiduk ei vea üle 12 reisija (edaspidi väikelaev, millega korraldatakse tasu eest vabaajareise).

§35⁶. Nõuded väikelaevale, millega korraldatakse tasu eest vabaajareise

(1) Väikelaeva, millega korraldatakse tasu eest vabaajareise, võib juhtida väikelaevajuhi tunnistust omav vähemalt 18-aastane isik.
(2) Väikelaeval, millega korraldatakse tasu eest vabaajareise kaugemal kui viis meremiili kaldast, peab olema päästeparv või -parved, mille kohtade arv vastab pardal olevate inimeste arvule.

(3) Väikelaeval, millega korraldatakse tasu eest vabaajareise, peab iga päästeparve kohta olema vähemalt üks väikelaevajuhi tunnistust omav vähemalt 18-aastane isik.

(4) Väikelaeval, millega korraldatakse tasu eest vabaajareise kaugemal kui viis meremiili kaldast, peab olema merehäda ja -ohutuse ülemaailmse süsteemi (GMDSS) merealale vastav raadiojaam. Meresidevahendi kasutamiseks peab väikelaeva juhil olema vähemalt piirangutega raadiosideoperaatori tunnistus. Väikelaeva juht, kes ei oma nimetatud tunnistust, võib meresidevahendit kasutada sideks vaid hädaolukorras.

§36. Väikelaeva ja jeti tehniline järelevalve

(7) Sellise väikelaeva tehniline ülevaatus, millega korraldatakse tasu eest vabaajareise, tehakse:

- 1) vähemalt iga kolme aasta järel, kui väikelaeva vanus on alla kümne aasta;
- 2) vähemalt iga kahe aasta järel, kui väikelaeva vanus on kümme aastat või enam.

Lisaks tuleb väikelaeva varustuse määruksesse eraldi paragrahv tasu eest vabaajareise korraldava väikelaeva täiendavate varustuse- ja ohutusnõuete kohta. Tegemist on konkreetsete nõuetega ohutuse tagamisel ja siin ei tohiks küll kel-

lelgi olla kahtepidi arusaamist.

Järgmine suurem muudatus on oluline kutselistele kalameestele ja väiksemate tööpaatide omanikele.

§12. Laeva tehnilise järelevalve korraldamine

(5) Alla 12-meetrise kogupikkusega laevale, välja arvatud reisilaevale, lootsilaevale ja sadamateenuseid osutavale laevale, kohaldatakse väikelaevale kehtestatud tehnilisi nõudeid.

(6) Alla 7-meetrise kogupikkusega laevale, välja arvatud reisilaevale, ei kohaldata käesoleva seaduse § 13 lõike 4 punktides 2–5 sätestatud tehnilise ülevaatus nõudeid.

Tehnilist ülevaatus alla 7-meetrise kogupikkusega laevale (kala-paat, tööpaat) kohaldatakse enne registreerimist esmasel ülevaatusel ja täielikku või osalist lisäülevaatus sõltuvalt asjaoludest kas pärast laevaõnnetust, laeva ümberehitamist, laeva kasutusviisi muutmist või enne laeva kandmist Eestis registreerimist või kui selleks tekib vajadus. Näiteks olulise ümberehituse või renoveerimise korral (PRIA meede).

§ 17. Merekõlblikkuse tunnistus ja sõidukõlblikkuse tunnistus

(21) Merekõlblikkuse tunnistust ja sõidukõlblikkuse tunnistust ei väljastata alla 12-meetrise kogupik-

kusega laevale. Alla 12-meetrise kogupikkusega laevale väljastatakse iga-aastase ülevaatuse läbimisel tehnilise ülevaatuse kontrollakt. See kontrollakt on käsitletav laevadokumendina ja peab olema kaasas kui see on nõutud.

Meresõiduohutuse seaduse 9. peatükis on varasemast palju detailsemalt lahtiseletatud väikelaeva, alla 12-meetrise kogupikkusega laeva ja jeti registreerimisega seonduv.

Olulise muudatusena tuleb esile tuua kindlasti registrist kustutamise nõuet:

§35³. Väikelaeva, alla 12-meetrise kogupikkusega laeva ja jeti registreerimisest keeldumine ning registrist kustutamine

(3) Väikelaeva, alla 12-meetrise kogupikkusega laeva või jeti omanik on kohustatud registrist kustutamiseks esitama Maanteeameti kohalikule asutusele taotluse järgmistel juhtudel:

- 1) väikelaeva, alla 12-meetrise kogupikkusega laeva või jeti väljavii-misel Eestist seoses omaniku elu-koha vahetusega või väikelaeva, alla 12-meetrise kogupikkusega laeva või jeti võõrandamisega;
- 2) väikelaeva, alla 12-meetrise kogupikkusega laeva või jeti kasutamise loobumisel;
- 3) väikelaeva, alla 12-meetrise kogupikkusega laeva või jeti uppu-

misel, hävimisel või kasutuskõlb-matuks muutumisel.

Eraldi on välja toodud ka välisrii-gi lippu kandvale väikelaevale esi-tatavad nõuded.

§ 35⁵. Välisriigi lippu kandvale väikelaevale esitatavad nõuded

(1) Välisriigi lippu kandvale väike-laevale kohaldatakse lipuriigi teh-nilisi ja registreerimise nõudeid, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud erisusi, kuid igal juhul peab olema tagatud mere-kõlblikkus või sõidukõlblikkus käesoleva seaduse § 16 kohaselt.

(2) Välisriigi lippu kandvale väi-kelaevale, millega korraldatakse tasu eest vabaajareise ainult Eesti sadamate vahel või sadama akva-tooriumil või väljumisega Eesti sadamast ja sisenemisega samasse sadamasse, kohaldatakse lipuriigi nõudeid. Kui lipuriigi nõuded on sama klassi Eesti riigilippu kand-va väikelaeva suhtes kehtestatud nõuetest leebemad, kohaldatakse Eestis kehtivaid nõudeid, välja ar-vatud registreerimise nõuete osas

Väga oluline muudatus on väike-laeva kasutamise nõuete regulee-rimine seaduse tasemele.

§37 kohaselt on suur vastutus just väikelaevajuhil ning samuti käsit-letakse seal üldisi nõudeid väike-laeva kasutamisel.

§39 lõikes 7 on meresidevahendi

kasutajale lisandunud uus valik väikelaeva raadiosideoperaatori (*Short Range Certificate*) näol. Nõuded väljaõppe kohta ja tunnistuse vorm tuleb eraldi peatükina väikelaeva-juhtide väljaõppe määrusesse.

Vastutuse peatükis on §94¹⁵ tun-nistuseta laeva ja väikelaeva ka-sutamine, mille alla lähevad ka alla 12-kogupikkusega laevad ja väikelaevad, millega korraldatakse tasu eest vabaajareise.

§94²⁴ veesõiduki juhtimine ilma juhtimisõigusega on kehtestatud trahvimäär endise 50-ne ühiku asemel 200 ühikut.

Nagu juba tekstis mainitud, on nõ väikelaevade peatükk MSOS-s muutunud mahukamaks ja üle-vaatlikumaks ning nõuded, mida on vaja täita ohutuse tagamiseks veeteedel, on kindlasti teadlikule väikelaevnikule arusaadavad.

Kuigi praegu on veel tugev talv, tuleb kevad siiski kiiresti ja ehk on just õige aeg väikelaevnikel end uue seadusega kurssi viia, välti-maks arusaamatusi kui hooaeg kätte jõuab.

Kellel aga uue seaduse kohta kü-simusi või ettepanekuid, millist osa MSOS-st tuleks põhjalikumalt selgitada, palume need ajakirja „Paat” toimetusele teada anda, et saaksime järgmises numbris täp-semalt vastata.